

## Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

# HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Part Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

## Tanév végén.

Ismét véget ért egy iskolai év s a tanulók egy része üdülni, vakációzni megy, másik része pedig az élet iskolájába készül belépni. Ilyenkor tanulók és szülőkre nézve egyaránt az a kérdés okoz sok gondot és tejtörést, milyen pályára lépjen az ifju.

És itt, a pályaválasztásnál egy eléggé nem kárhóztatható, ősi felfogással találkozunk, azzal t. i., hogy a legtöbb szülő diplomás pályára szánja gyermekét, mert minden áron *urat* akar belőle képezni. Nem nézi, nem kutatja, valjon gyermekének meg van-e a továbbtanulásra a megfelelő kedve és akaraterje ahoz, hogy valamire vigye is a lateiner pályán, ne pedig tucat-ember maradjon.

A diplomához kötött pályák tulságig vannak előzönölve s akinek nincs megfelelő protekciója, ha különben kiváló képzettségű is, elveszett ember, álláshoz nem igen juthat egyhamar.

Hány szülő van, aki az anyagi erőikkel sem számolva, önmagától elvonja a legszükségesebbet is, csak hogy fia diplomás pályára léphessen, amit azután — tehetség híján — nemcsak ő maga szenved meg, hanem megérzi, megsínyli a szülő, a család is.

Itt volna az ideje, hogy tanuljunk már egyszer a valóban civilizált külföldtől, ahol az iparos és kereskedői pálya korántsem annyira lenézett foglalkozási ág, mint főleg nálunk. Nagyon sok a felette művelt, képzett és jól szituált iparosok, meg kereskedők száma a külföldön, akik szégyenkezés nélkül léptek erre a pályára, sőt a tehetősebb szülők is iparost, kereskedőt nevelnek gyermekükből.

Itt volna az ideje, hogy megszűnjék végre valahára az a semmivel sem indokolható előítélet és balhit, hogy az iparos és kereskedői pálya lenézett pálya. Ha valahol, úgy különösen nálunk, Magyarországon nagy fontossága van az állami életben az iparnak és kereskedelemnek. Sajnos, még mindig hiányzik nálunk a kellően képzett iparosok és kereskedők megfelelő száma. Innen van azután, hogy tömérdek Magyarországon

az idegenajku iparos és kereskedő, akik annyira tudnak boldogulni, hogy el sem kívánkoznak innen. S míg a sok külföldi iparos és kereskedő mind jobban boldogul, ami diplomás embereink tekintélyes része koplal, állás és foglalkozás nélkül ténierég. Hány hivataloszolga s egyéb alacsony állásra pályázott és pályáz diplomás ügyvéd, orvos és tanár!

Szakítsunk már egyszer azzal az elavult felfogással, hogy gyermekeinknek minden áron jogászoknak kell lenni. Az iparos és kereskedői pálya ma már magasan áll, sokkal magasabban, sem hogy lenézhetné valaki, ne engedjük át a teret a külföldieknek, hanem a mi területünkön mi vessük meg szilárd alapját létfentartásunknak. A jövő a kereskedelemé és az iparé s hogy ezt a szép jövőt magunknak biztosítsuk, szükségünk van kiváló műveltségű, igazi szaktudással bíró iparos és kereskedő emberekre. Ezeknek neveléséhez, képzéséhez járuljunk hozzá mentől többen, hogy a virágzó magyar ipar és kereskedelem rég óhajtott létesítése valóra váljék.

## A vasárnapi látványosság.

### Az U. T. K. nagy estélye.

Az Ujvidéki Testgyakorlók Köre által rendezendő estélytől már csak néhány nap választ el bennünket és akik látják azt az izgalommal teli fáradhatatlan és lázas munkát, amelyet a 120 tagu rendezőség éjjel, nappal az estély sikere érdekében kifejt, azok biztosra vehetik, hogy oly estély gyönyörűségében lesz Ujvidék közönségének része, amely sokáig fog emlékezetes lenni.

Közzétettük már kivonatosan azt a tömekeget, végnélküli szórakozások hosszú sorát, amely ez estén bemutatásra kerül és ma már csak kiegészítést kívánjuk adni annak a sok minden elmondottnak, midőn az estély újabb szenzációs akvizícióiról akarunk beszámolni.

A rendezőbizottságnak sikerült egy meses hangú énekesnőt, városunk szülöttét, Reechtberger Karola urnót, aki jelenleg a müncheni színház szubrettprimadonnája és aki szülővárosa iránti tekintetből itt tartózkodása alkalmával a látványos estély kabare-műsorában fog bennünket néhány ének-számmal gyönyörködtetni. El fogja énekelni az Éva opera, a Cigányszerelem és néhány új operett legnagyobb slágerszámait. Akik a bájos művésznőt a próbákon hallották énekelni, a lelkesedés és elragadtatás oly hangján szólnak róla, amely méltán indokoltá teszi azt a várakozást, amelyet fellépése

iránt táplálunk. Kétségtelen, hogy fellépése azt est szenzációs és kima csoló pontja lesz.

A műsor csak szombaton kerül a nyilvánosság elé, de már most sikerült a még nem végleges és még kibővíthető műsorból a következő megállapításokat megtudnunk.

A fürdő parkjában fél 8 órakor a péterváradai es. és kir. 96-ik gyalogezred zenekara Stern Hugó karnagy vezetésével tizenét ad. A térszene egy óra hosszat tart.

8 órakor a fürdő bejáratától jobbkézre létesített hyppodromban kis élő ponyva lovakon karússzal lesz, amelylyel egy menet 10 percig tart és kitűnő szórakoztatónak ígérkezik.

Fél 9 órakor a kabaré színpadon kezdődik meg az előadás. A kabaré műsora még véglegesen nincs megállapítva, de a szereplőket és az előadandó tárgyakat a következőkben ismertethetjük:

Lesz szertornázás, amelyen humoros szertornázási paródia fog előadotni. Lesz mintegy 3 pompás kacagató vigjáték. Fellép Schöffner mérnök, Bauer és Gábor Szabadkáról mint kuplé énekesek és Gyenizse Károly ugyancsak kuplékat ad elő. Majd Salome tánc következik, közben egy kinemaszketsch, amely közel fél 10-ig fog tartani.

Fél 10 órakor a 3. színpadon nagy mozi előadás lesz, melylyel Pathe Freres legnagyobb filmslágerai kerülnek bemutatásra.

A bejáratától balra lesz a konfettisátor felállítva, melyben szép urinők fognak konfettit csomagonként 10 fillér szabott árért árusítani.

10 órakor ismét a kabaré színpadon kezdődik az élet, hol a football csapat angol dalokat énekel, néger dzsigg tánc, ének kuplék, groteszk paródiák következnek, amelyek ismét eitartanak 11 óráig.

A pezsgős sátorban, amely a fürdőpark tisztviselő telepi részén lesz, egész csomó halgy fogja a magyar pezsgőborok legjobb-jait poharaként 1 koronáért árusítani. Itt, ebben a sátorban fog az uri cigányzenekar éjjeltől kezdve magyar dalokkal hangverse-nyezni.

11 órakor ismét a mozi színpadon kezdődik az élet. A meglevenült vásznon elővonunak Pali Léhman legjobb humoreszkjei.

A fürdő előtti bejáratnál szemben lesz a virágsátor.

A fürdő jobboldali állandó vaskioszkjában lesz a halászesárda, ahol szabadüzön főzött kitűnő szegedi halpaprikást esinos csárdásné és szép magyarruhás urihölgyek fognak felszolgálni.

Közben tárogató szóló lesz, majd az olasz utcai énekesek, nem különben az uri tambura zenekar fogják a parkot hangos ének-és zeneszóval bejárni.

## Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása foganatba vétetett!

A férpőépület jobbszárnyán lesz a japán teaház és a legszebb gesák fognak fagyaltot, parfé, cukros süteményt és teát árulni.

Pont fél 12 órakor kezdődik a 3 dik kabareeladás. Itt lépnek fel Rátvay, Barfusz kisasszonyok, Gábor Szabadról és Rehbberger Karola kisasszony, a müncheni színház operett primadonnája.

Az énekszámokat Schuchtár Albin gyógyszerész és Cebák urasszony fogja zongorán kísérni.

Ezernél több tombolatárgy lesz pont félkor a kabareziúpadon kisorsolva. Majdnem minden látogató nyer szép értékes tárgyat. A tombola kétségtelenül az est legszenzációnak eseménye lesz. Minden egyes nyereségre sláger és ha eláruljuk, hogy a nyereségek csak 20 filléres tombolajegyekért szerezhetők meg, amelyeket ugyancsak uri hölgyek fognak elárulni, igazán képét adtuk annak, hogy a rendezőbizottság mily aldozatkészséggel iparkodott a közönség legmesszebb menő igényeit kielégíteni.

Fél 1 órakor kezdődik a pazar látványosságú szemképrázatú tűzijáték, amely a park különböző részeiben fog ritka élvezetet és látványosságot nyújtani.

Fél 2 órakor hatalmas dobszóval és a kikiáltó hívására megnyílik a fürdőpark tisztviselőtelepi részén Hagenbeck csodás állatsereglete, amelyhez a messze vidékről beszerzett állatpéldányok fognak a közönségnek meglepetést szerezni.

Szemben az állatsereglettel lesz az újvidéki múzeum, a hunorok végtelen tárháza, ahol a múzeum őrei minden tárgyat szellemes konferálással fognak megmagyarázni.

A fürdőpark kórház felőli oldalán levő tavon 12 órától kezdve velencei gondolás lesz, ahol a guirlande zászlós, díszes lampionos csónakok járják be a tavat és ahol a közönség 20 filléért egy csónakázás élvezetében részesül. Ugyanott éjjel után a velencei gondolatok énekkara fog bravuros olasz dalokat előadni.

Lesz tánc, zene, tambura hangverseny és sok, sok minden egész kiváló kivételéig, úgy, hogy a közönség egy tüneményesen eltöltött est gyönyörűségeivel és emlékével fog az estélyről távozni.

A rendezőség ez uton is kéri a n. é. közönséget, hogy tekintve az estély műsorának rendkívüli hosszúságát, pontosan megjelenjen sziveskedjen és a belépő jegyeket minden zaklatás elkerülése végett láthatóan a gomblyukba tenni sziveskedjenek.

A tiszta jövedelem a létesítendő sportpálya javára lesz fordítva és így felülfizetéseket a hazafias cél iránti tekintettel a rendezőség halásan fogad el és hirteligen nyugtázza.

Az estélyen való megjelenésüket határozottan megígérték mátházi Matkovits Béla főispán és neje, Dr. Demetrovits Vladimir polgármester, a péterváradai várparancsnok és Újvidék egész társadalmá.

Belepdődj, mint már előzőleg közöltük, csak egy korona.

## H I R E K

Lapunk jövő számmal új negyedet nyit s ez alkalomból kérjük t. olvasóinkat, hogy az előfizetést mielőbb megújítani s az esetleg fenálló hátralékokat pedig beküldeni sziveskedjenek.

Vár. közgyűlés. Vár. törvényhatóságunk e hét csütörtökén, július hó 4-én rendes közgyűlést tart.

Tízéves találkozó. A kir. kath. magyar főgimnázium 1902-ben érettségizett növendékei e hó 29-re kitűzött tízéves találkozókat e hó 22-én tartották meg az Erzsébet helyiségekben.

**Lövészet.** A polg. lövöldében e hó 28 án megtartott lövészet alkalmával összesen 465 lövés tételt és díjnyertes lón, még pedig mély lövésért: Tausch J., Lobenstein K., Burmann S., Stoy V., Holfeld J. (ötösért); körlövésért: Stoy V. 15/36, Holfeld J. 12/29, Burmann S. 11/26. — Ma vasárnap, jun 30-án az 5 ós céllapokra lőnek 150 m. távolba.

**Közgyűlés.** Az újvidéki Dalárda ez évi közgyűlése július 7 én d. e. 11 órakor tartja a f. kereskedelmi iskolában s arra ez uton is meghívja a dalárda pártoló tagjait.

**Eljegyzés.** Prokopetz József kir. kath. magyar főgimnáziumi tanár jegyet váltott Pfeiffer Etelka urleánnyal Furakról.

**Anyakönyvi hír.** Az anyakönyvi hivatalnál e hó 21-28-ig bejelentett születések 14, még pedig 10 fiú, 4 leány; meghalt 13.

**Gyógyszerészek és droguisták figyelmébe.** Nemcsak a gyógyszerárak és anyag-áru-nygykereskedők (droguisták), hanem más személyek is, akik 1912. július 1. napján 100 gram tiszta súlyt meghaladó bármilyen mesterséges édesítő szer birtokában vannak, készletüket, a meglévő esomagolások számának és tiszta súlyának, valamint az édesítőszer édesítő erejének közlése mellett, még ugyanezen a napon az illetékes pénzügyőri szakasznak a 7. sz. mintának megfelelően írásban két példányban bejelenteni kötelesek. A bejelentési űrlapok az előállítási költség megtérítése mellett az illetékes pénzügyőri szakasznál szerezhetők be. Ezek a bejelentések a gyógyszerárak és anyag-áru-nygykereskedők részéről, az 1898. 32125. pénzügyminiszeri körrendelet értelmében általában eddig is vezetett és ezen a napon lezárandó lajstromok alapján teendők meg. Jövedéki kihágást követ el és a törvény 27. §-a értelmében a megrövidítés veszélyének kitett, a törvény 9. §-a szerint járó engedély illeték négyeszeresétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik az, aki a készlet bejelentését elmulasztja, vagy készletét helytelenül úgy jelenti be, hogy annak hivatalosan megállapított mennyisége az általa bejelentett mennyiséget 5 százalékkal meghaladja. A bejelentések egyéb szabályellenessége két koronától száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

**A Apolló nyári színház megnyitása.** Az Apolló nyári színház, (a sétáterem) július hó 6-án szombaton d. u. 6 órakor fogják ünnepélyesen megnyitni. — A megnyitó előadás programja változatos lesz. A katonazenekar Erkel: Hunyadi László operájának nyitányával kezdi meg az előadást, azután előbeszéd (prolog) következik, melynek befejezte után több szenzációs mozgóképnyel lesz bemutatva, utána: „Egy szó a miniszterhez e. egy felv. vigjáték, melyben részt vesznek: Gyenizse Károly, Kertész Aranka, Takács László és Fejér Dezső. — Az új nyári színház a sétáterem épült 45.000 korona költséggel, a leggyönyörűbb izléses stílusban és díszítéssel, valamint a legnagyobb kényelemmel és a mai kornak megfelelő szellőztetővel, úgy hogy Újvidék városa méltán büszkélkedhetik ezen műintézménnyel. — A tervrajzokat P e k l ó B é l a műépítés készítette, valamint a nézőtér a magyar stílusban festett díszítések Hodoványi Andor festő művész érdeme. A nézőtér 800 személy fér el.

**A rendőrség bejelentő hivatala** működését eddigi hivatalos helyiségében be-szüntette és július hó 1-ével Andrassy utca 8 szám alatt (régii Rohonyi ház) berendezett új helyiségében kezdi meg.

**Ösztöndíjra pályázatot hirdet** a szegedi kereskedelmi és iparkamara. Az ösztöndíj elnyeréséért folyamodhatnak a kamara kerületéből oly törekvő és kellőleg képzett iparosifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. A folyamodónak köteleze tséget kell vállalnia aziránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja érvényesíteni. Azok, kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. Az ösztöndíj esetleges elnyerése esetén kiskorúakért atyjuk, vagy gyámjuknak kell jól állaniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében. A pályázatok folyó évi július 15-ig a kereskedelmiügyi miniszterre címezve a szegedi kereskedelmi és iparkamarához, küldendők be.

**Egyházmegyei hír.** Vigyázó Vendel veprédi plébános dornyói plébános, veprédi adminisztrátora pedig Müller Páter segédlelkész nevezetett ki.

**Háromszögelés.** Zsabya község határának kitagosítása következtében szükségessé vált a telekkönyvi betétek ujonan való átdolgozása. A pénzügyminisztérium intézkedése folytán az előmunkálatok, az u. n. háromszögelés, még f. é. szeptember havában készíttetnek el.

**A zentai új városháza.** Zenta város tvh. bizottsága elfogadta az új városháza építési tervét. A városházát vásáresarnokkal együtt építik s az egész építkezésre 786.126 koronát irányoztak elő. Legközelebb kiadják az építkezésre az árlejtést.

**Halálozás.** Schmidt Antal nyug. Ferenc esatornai mérnök életének 84-ik évében meghalt.

**A szatmárnémeti ref. tanítóné-képző intézet,** mely internátussal kapcsolatos, már most elfogad jelentkezéseket az 1912—13. isk. évre. Értesítőt vagy bármilyen felvilágosítást szívesen nyújt az igazgató.

**Magyar lovak a Balkánon.** A bulgáriai hadügyminiszter pályázatot hirdetett 800 tüzérségi ló szállításra. A pályázatból egy magyar cég került ki győztesen; a versenyben résztvevő többek közt Argentína is, amely azonban a magyar ajánlattal szemben háttérbe szorult. A magyar lótenyésztőknek az idén különben is jó esztendőjük van. Az olaszok kereslete még mindig tart és a tripoliszi háboru egyre több magyar lovat emészt fel.

**Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Dr. Bartunek Gyula titeli lakost, a Csajkás szerkesztőjét az újvidéki ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

**Réti pénzek kiosztása.** A titeli rétkerelő bizottság elhatározta, hogy 910.000 kor. réti pénzt mint felesleget feloszt a csajkás községek között. E határozat a f. 28-ki vmegyei közgyűlés jóváhagyását várja, azután kiosztásra kerül a fenti összeg.

**Hány egyetem van Európában?** Svájcban, amelynek 3.7 millió a lakósa, 7 egyetem van; Hollandiában 5 egyetem! Svédországban 7, Belgiumban szintén annyi; Olaszországban 14 állami egyetem; Franciaországban 16, Romániában 2; Németországban 21; Ausztriában 8; Norvégiában 1; Dániában 1; Görögországban 1 egyetem van; Magyarországra pedig (Horvát-Szlavonországra leszámitásával) 18.2 millió lakosra eddig 2 egyetem esett, a budapesti és a kolozsvári az előbbinek az 1912—1913-ik tanévben 7547, az utóbbinak pedig 2405 hallgatója volt. Az új kettőt Debrecenben és Pozsonyban állítják föl.

**SALVATOR** kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás  
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Sainyo-Lipocsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

hirdet a  
Az ösz-  
kamara  
képesített  
asztalok  
magasabb  
készek,  
áll vállalni  
visszafi-  
hazájá-  
itt fogja  
kötelezett-  
vagy az  
díjra nem  
elnyerése  
gyámjok-  
telezettség  
tok folyó  
miniszter-  
és iparka-

**A szegedi kereskedelmi és iparkamara.** jun. 17. ülésében elsősorban az elnöki jelentéseket tárgyalás ezek során több közérdekű rendelkezést és miniszteri választ vett tudomásul. Perjessy László titkár az iroda tevékenységéről szóló jelentését terjesztette elő s Szabó Gyula másodtitkárral együttes referálta a napirend tárgyait. Pálffy Dániel beltag indítványára a szegedi paprika termelés fokozására is, a teherpalyaudvar hozzájáró útjának sürgős jókarba hozatala érdekében tesz lépéseket a kamara. Tárgyalta ezután a teljes ülés a m. kir. államasutak személyidiszabásának módosítása ügyét s magáévá tette a kamarák országos ülésén elfoglalt állásfoglalást, mely védeni kívánja a gécpontokat, a szomszédos forgalom eddigi kedvezményeit fenntartani, az egyes viszonylatokban előállható nagymérvű meneldíjdrágítást mellőzni kéri, egyes körzetekre a jutányosíru bérletjegyek rendszeresítését, a jegyfüzetek további, gyakorlatiasabb meghagyását, a gyorsvonati III. oszt. kocsik járatását stb. kéri el. Készségét jelentette ki a kamara, hogy szívesen működik közre az élelmiszerek ársztatistikai adatainak beszerzésében és összeállításában körül. Felterjesztést határozott el az ülés a kisipari műhelyek gépségélyvel való támogatásának folytatása érdekében, támogatta a miskolci kamara felterjesztését, hogy az iparfejlesztésről szóló 1907. é. III. t. c. hatálya idejékorán meghosszabbíttassék s ugyancsak pertolja a kamarának az új egyes adó törvények életbeléptetését elhalasztani kéri felterjesztését is. Elhatározta a kamara, hogy az iparügyi jegyzők részére tervbe vett tanfolyamok létesítését pertolja s kerületét érdeklően maga is rendez ilyen. Tárgyalta még az orsz. polgári iskolai egyesület tervezetét a polgári iskola reformja tárgyában és az aradi bírskamara felterjesztésének pertolását határozta el azon kérés dögében, hogy a kisipari asztalos gépműhelyek vétesenek ki a telepengedélyhez kötött iparok közül. Végül segélykéréseket s a kamara belételeire vonatkozó ügyeket intézett el a teljes ülés.

**Borkivitelünk.** Az országos statisztikai hivatalnak külkereskedelmi forgalmunkról a napokban közzétett április havi füzeté szerint a f. év első 4 hó napjában hordóborkivitelünk 491 637 méter mázsa volt 20 648 754 korona értékben. A mult esztendő ugyanezen időszakával összehasonlítva, a folyó évben, a négy első hónap hordóborkivitele 209,672 métermázssal, értékben pedig 11 462 960 koronával növekedett. Ezzel szemben a hordóbor behozatala ugyanezen idő alatt csak 46,274 métermázsa volt, 1,955 077 korona értékben. A behozatal a mult évihez képest 15 369 métermázssal esökkent.

**Rohitsi**

**Tempel** - forrás. Szénasavdús, diatetikus, ártó asztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

**Styria** - Legteljesebb gyógyforrás. - Indikáció: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdegánálnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, a légutak hurutos bántalmainál.

**Donati** - a maga nemében a legzárda-gabb tartalmu gyógyforrás leg-erősebb hatással. Főképen indikáció: idült bélhurutnál, obstitipatióknál, epekövél, elhízás hajlamnál, csúznál és cukorbetegségénél.

**Legdusabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.**

Nagybani raktár Magyarországra: Homann József Budapest, V. Bathory u. 8.

**Pirostarka szarvasmarha díjazás**  
Bátmonostoron. A B. Bodrog vm. Gazdasági Egyesület Bátmonostoron e hó 16-án a fiókját képező községi gazdákör támogatásával szarvasmarha-díjazást rendezett. A díjazáson 500. k. állami díj lett kiosztva. Összesen kiállítva 54 tehén, 20 üsző, 12 bornyu 15 tenyészbika. Az anyag várakozáson felül úgy

számban mint minőségben jó. A díjakat Törley Gyula elnök osztotta ki. A társaságban úgy a helybeli mint a vidéki gazdák szep számúval vettek részt. A gazdasági tisztelet a gazdák festői szépségű asszonyai látták el. Ezen nem várt figyelmet Törley Gyula társelnök köszönte meg Perndl Adorján plébános a gazdákör kiküldötteit, különösen Törley Gyula társelnököt és Kiss Lajos alelnököt üdvözli. Borsay Jenő a Széchenyi-szövetségről és annak jelenlevő képviselőjéről, Urhegyi Jenő bíjai tanítóképző intézeti tanáról emlékezik meg. Kiss Lajos díszrelel hálmozza el Himmél Vilmos községi jegyzőt, ki a leg-szebb jószágállományt mutatta be és a kis-gazdák javára a neki adományozott tiszteletdíjról nemeselelkien lemondott. Törley Gyula hosszabb beszédet az okszerű szarvasmarha-tenyésztés új törekvésire és a gazdátársulás szükségese voltára mutatott rá. Egyhangu lelkesedéssel az egyesület illusztris elnökét, Lantiovits Pált táviratilag üdvözlik a gazdák.



**Közgazdaság.**  
**Hogy védekezünk a szárazság ellen.**

Nálunk Magyarországon különösen az Alföldön tesz sok kárt a szárazság és mégis a mi gazdáközonségünk e károsodással szemben nem védekezik, sőt ellenezkedik nagyon sokszor hibát hiba után követ el.

Ma ugyanis olyan gazdálkodási rendszert lehet követni, a melylyel megakadályozzuk a talajban lévő víz elpárolgását, elősegítjük az eső mennyiségének a talajba való behatolását s ennek következtében olyan vízbőséget teremthetünk a talajban, a mely-nél fogva a növényzet sikeresen áll ellent a több hónapokig tartó szárazságnak is.

Ehhez a művelési rendszerhez azonban egy eszközre, az u. n. társas boronásra okvetlenül szükség van. Szükség van továbbá könnyű, de igen jó vashoronásra. E művelési rendszerrel az első teendő az, hogy aratás után azonnal a tarlót társas boronással járattuk meg. Ez nem szántja meg teljesen a tarlót, csak összekeveri és munkája is igen gyors, mert egy fordulóra annyit vesz mint 4-5 eke. Fontos dolog tehát a tarlót azonnal aratás után társasni, mert mennél tovább áll érintetlenül a tarló, annál nagyobb a vízvesztessége. Társasni után rögtön boronálni kell a talajt s ezt a boronást meg kell ismételni a következő szántásig 1-2-szer is, mert mennél porhanyóbb a talaj felülete, annál inkább akadályoztatik a talajvíz elpárolgása. Ha öszi akarunk feltársasni a talajba vetni, akkor mindenesetre legalább még egy szántásra van szükség, a melyet ismét rögtön kövessen a boronálás. Ha tavasz ki-rül a talajba, akkor öszszel mély szántást erre boronálást adjunk, tavasszal pedig semmi esetre se szántunk, csak társasniunk s boronálnjuk a talajt s így vessünk bele. Az a talaj, a mely mint tarló áll tavaszig, csak tavasz-szal lesz szántva, 12-15 Hl. vízzel tartalmaz

kevesebbet kat. holdanként 1 m. mélységben, mint az, a mely öszszel társasni, boronálva, majd szántva, boronálva, tavasszal pedig ismét társasni és boronálva lett.

Tehát a szárazság elleni védelem abban áll, hogy a szántóföldet vagy növény borítsa, vagy felette porhanyó legyen, a mit gyakori társasniással és boronálással érhetünk el. Főleg a boronálást soha sem szabad sajnálni a talajtól, annyival is kevesebbé, mert ez egy igen gyors munka s így mindig akad a gazdának egy jó órai ideje, a mit ne heverjen el, hanem fogja be ökreit a boroná-ba és járassa meg a földet.

Ezen gazdálkodási rendszer mellett úgy az istálló trágya, mint a műtrágyák sokkalta erőteljesebb hatást fognak kifejteni, mert általában nagy mennyiségű víz van a talajban, a mely táplálékukat feloldja, miáltal a növények bőségesen táplálkoznak, s nemcsak felfelé mutatnak erőteljes növekedést, de lefelé is; gyökereik ennek következtében lejutnak a talaj mélyébe, a hol különben is több a víz s így egy hosszú szárazságot is jól kibírnak s hónapokra terjedő szárazság sem teszi tönkre fejlődésüket.

Felolós szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**  
Laptulajdonos az úvidéki függetlenségi és 48-as párt.

**Éladó gőzmalom.**

Csurog községben levő 9 járatu modern gőzmalom, mely 1908. évben lett teljesen újonnan felszerelve, a szük-séges melléképületekkel és nagy lakás-sal együtt szabadkézből tehermentesen azonnal eladó. A községben több malom nincs és 3 közeli község közönsége által is fogalkoztatva van. Megkeresésekre válaszol: **Veltzi István, Csurog.**

5807/1912 tk. sz.

**Árverési hirdetmény.**

A titeli kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fehér Károly veszprémi lakos végrehajtónak Dudarin Márkó (nős Metyeszin Milóval) mozsori lakos végrehajtást szenvedett elleni 350 k. tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyben, nem különben az 1881. LX. tc. 166-167 §-a értelmében ezennel csatlakozottnak kimondott nagyszabéni földhitelintézet (képv. 2031/912. sz. a) 632 k. 52 fill. tőke és jár-ból álló követelésének behajtása végett az úvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járás-bírósa mint telekkönyvi hatóság területén a mozsori 133 szu. betétben özv. Metyeszin Dináné szül. Kapunáz Lyubiceza titeli lakos nevében felvett A I 12 sor. 935, 936 hrsz. kert a beltelekben, ártér, 788 négyszögöl, továbbá ház 140 ö. 1. szám. alatt udvarral 466 négyszögöl, melyből ártér 75 négyszögöl, ösz-szesen 893 k. becsáron nyilvános árverés út-ján el fog adatni.

Határidőül. 1912. évi július hó 25. nap-jának d. u. 3 órája Mozsor község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási a fenti becsár, melynek 10 százalékat venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881 évi 3333 sz. I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a alapján a banat-pénynek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni köte-lesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889 évi XXX. t. o. 10 §-ának második bekezdése alap-ján adómentes záloglevelek kibocsátására jog-sított és Budapestben székelő részvénytársasá-gok és szövetkezetek, valamint az 1898.23 t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Titelen 1912. április hó 23-án. A kir. jbiróság.

**Dr. Petrovics**  
s. k. kir. jbiró.

### Egy előkelő

magyar biztosító intézet ujvidéki vezérképviselő részére feltétlen megbízható, ovadékképes vezető tisztviselőt keres. Az évi jövedelem megfelelő működés esetén 7-8000 koronát tesz ki. Az állás fix tisztséggel, napidíjjal és jutalék javadalmazással van egybekötve és a vezérképviselőt az egyik legelőkelőbb takarékpénztár vezetése alatt fog működni. Nem szakemberek is pályázhatnak, de azok három havi próba-időre lesznek kinevezni és csak ennek letelte után véglegesítve. Véglegesítés esetén az intézet nyugdíjállományába is felvétetik. Pályázóktól jó megjelenés és megfelelő összeköttetések, tedhetlen előélet, magyar, német, esetleg szerb nyelv feltétlenül megkívántatik. Pályázatokat „Biztos jövő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Azonnali belépésre keresek

I—I tanoncot

Papirkereskedésem, könyvnyomdám és könyvkötészetem részére.

Figyelmeztetem a szülőket, hogy a nyomdász tarifa szerint egy tanoncnak, felszabadulása után 22 korona heti fizetése van.

Ivkovits György  
könyvnyomdája és könyvkötészete  
UJVIDÉK.

Telefon 134.



Arányos, gyors és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.

**Reich Mátyás és Lebherz Károly**  
UJVIDÉK (Limán).

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas-kocsik, omnibuszok és luxus-szánkók, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandóan készletben.

Ha „FORHIN“-nál permetez,



**I-SZÖR** kevesebb a gond,  
**II-SZÖR** kevesebb a munka,  
**III-SZÖR** kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs. Számtalan elismerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. Asohenbrand szabadalmát kezeztet **Rézkegyport** és **bordói port** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a **FORHIN**-gyártól, Budapest. Képvisele: Kántor Izid Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Findeisen Gusztáv kereskedő.



**Tapeta**  
**Linoleum**  
**Linerusta**  
**Jerk & Schuschitz**  
Tapetaháza  
Wien, VI. Gumpendorferstrasse 6.  
Kérje mintakönyvünket a kártyos és disztótól.

Tisztítsd csak **Globus** tisztító kivonattal.  
a világ legjobb tisztítószerét.

**Tűzifa-felapritás!**  
Villanyerőre berendezett tűzifa-felapritótelepünkön 3/4 óra alatt felapritunk egy öl tűzifát a következő díjak mellett:  
1 öl tűzifa fűrészelésért . . . . . K. 2. —  
1 „ „ fűrészelésért és hasogatásért „ 4. —  
1 „ „ fakamrába a pincébe rakogatásért 1. házba szállításért „ 2.40

Telefon megrendeléseket is pontosan eszközölhetünk.

Teljes tisztelettel  
**Ernst János és Fiai.**

Hungária könyvnyomda Ujvidék.



ALAPÍTOTT 1894  
**A PARLAGI SASHOZ**  
**LUDWIG JÓZSEF**  
FÜSZER-KERESKEDELSÉGI UJVIDÉK.

ajánlja dasan felszerelt tüzser, kávé, tea, rum-, ásványvizek és magyarádi hegyaljai borok nagy raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nála kapható „Kontinentál” nevű szőlőajtógumit, mely a maga nemében páratlan és a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely 96%-os, raffiát stb.

**Dus választéka**  
van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképességeért jótáll.

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

920/0-os denaturált szesz.

III. kir. dohány, szivar, okmány s postabélyeg árúda

A mesterdálnok. . . . .  
Cipőm szép és tökéletes,  
Benne jární élvezetes,  
Mert ha cipőt szegzek, varrok,  
Rajt' van



**PALMA**  
kaucsuk arok